

بہشی دووہم نابووری دہرامہتی زہوی

یه که م: چه مکی نابووری دهرامه تی زهوی:

Resource economics ground

کاتیك دهرامه تی زهوی خهسله تی ده گمه نی ریژه یی هه بوو، نهوا
خستنه پرووی دهرامه تی زهوی که متر ده بیټ له خواسته که ی،
لیره دا زانستی دهرامه تی زهوی جهخت له سهر نهو گیروگرفتانه
ده کاته وه، که پرووبه پرووی زهوی و به کاره ییانی ده بیټه وه.

کهواته زانستی ئابووری دهرامهتی زهوی بریتیه له
لیکۆلینهوه له گهروگرفتهکانی ئابووری بو به کارهینانی
زهوی، به ئامانجی زیادکردن و چاککردنی خوڤگوزهرانی
ئابووری.

ههروهها زانستی ئابووری دهرامهتی زهوی چارهسهری
گهروگرفتهکانی پهیوهست به تیچوون و نرخ و داهات و
شیوازهکانی ریکخستنی به کارهینانی دهرامهتی زهوی
دهکات، ئهویش بهوهی زهوی پهکیکه له هوکارهکانی
به رهه مهینان.

• واته زانستی ئابووری دهرامهتی زهوی باس له لایه نه ئابووریه کانی به کارهینانی زهوی کشتوکالی و دارستان و کانه کان و سه رچاوه کانی ئاوو ههوا بو به ره مهینانی خوړاک و سوتهمه نی و گژوگیا شوینی نیشته جی بوون و گواستنه وه ده کات، سه رباری به کار هینانی دهرامهتی زهوی بو مه بهستی گهشتیاری، به دهسته واژه یه کی دیکه ئه و زانسته لیکوئینه وه له زهوی و گیروگرفته کانی ده کات، جا ئه مهش له کهرتی کشتوکالی یان کهرتی ناکشتوکالییه کان بیته.

بە گشتى دەتوانترىت پىناسەى زانستى ئابوورى دەرامەتى زەوى بىكرىت، كە برىتتىيە لەو زانستەى، كە لىكۆلئىنەو لە پەيوەندى زەوى بە مرۆڤ دەكات، بە مەش باس لە گىروگرفتى بە كارەيىنانى مرۆڤ لە دەرامەتى زەوى دەكرىت. ئەوئىش لە ميانەى كۆمەللىك دياركەر، كە ھەندىكىان فىزىكى يان پى دەگوترىت و ھەندىكىش پى دەلئىن ديارىكەرى بايلۆجى، بەلام جۆرى دووھم پى دەگوترىت دياركەرى رىكخستن ھەرچى دياركەرى فىزىكى يە يان بايلۆجى يە ئەوا خۆى لە (دۆخى ئا و ھەوا، روى خاك، شوئىنى دەرامەتى زەوى و بە كارەيىنانەكەى و نەخۆشىيە كشتوكاللىيەكان دەبىنئىتەو)، بەلام دياركەرى رىكخستن برىتتىيە لە كۆمەللىك ئاستەنگ و ياساكە دەردەكەوئىت بۆ رىكخستنى بە كارەيىنانى دەرامەتى زەوى، كە لە كۆمەلگايەك بۆ كۆمەلگايەكى دىكە جىاوازە، سەربارى داب و نەرىتەكان كە كارىگەرى لەسەر چۆنىەتى بە كارەيىنانى مرۆڤ بۆ دەرامەتى زەوى ھەيە.

دوووم: به كار هيئانه كانى دهرامه تى زهوى

به كار هيئانه كانى دهرامه تى زهوى جوراوجوره، به گشتى جورى
به كار هيئانى دهرامه تى زهوى به كومه ليك هوكار كاريگر
دهييت. ليره دا يه كيك له دابه شكر دنه كانى به كار هيئانى
دهرامه تى زهوى ده خه ينه پروو :-

۱- به کارهینانی دهرامه تی زهوی له به ره می کشتوکالی

- ده توانریت به کارهینانی دهرامه تی زهوی بو سهر سیّ
- به کارهینانی سهره کی دابهش بکریت، که بریتیه له :-
- أ/ به کارهینانی زهوی بو به ره می کشتوکالی.
- ب/ به کارهینانی زهوی بو شونکارهیی.
- ج/ به کارهینانی زهوی بو دارستان.

به شیوهیه کی گشتی به کارهیّانی زهوی بۆ بهرهمی کشتوکالی ریژهیه کی گرنگ له به کارهیّانی زهوی به شیوهی ئابووریانه پیک دههیّیت. ئەمهو به کارهیّانی زهوی بۆ مه بهستی کشتوکالی ئەم خهسله تانهی خوارهوی ههیه :-

۱- ئەو جوّره به کارهیّانهی زهوی یه کهی بهرهمداری زۆر ده گریته وه، ههروهها بریتییه له رووبهری بهرفرهوانی زهوی.

۲- ئەو جوّره به کارهیّانهی زهوی پشت به سروشت و بایلوّجی ده بهستی، بۆیه به کارهیّانی ده رامهتی زهوی کشتوکالی گونجاوه بۆ زۆر به رووبووم.

۳- به کارهیّانی زهوی بۆ مه بهستی کشتوکالی پیویستی بهبری گهوره له سه رمایه بۆ پرۆسهی بهرهمداری ههیه، ئەمهش به سروشتی خۆی ئەوهیه ریژهی تیچوونی نه گۆر بۆ سه رجه می تیچوونه کان بهرزه.

۴- به کارهیّانی زهوی بۆ مه بهستی کشتوکالی به پلهیه کی بهرز مرۆڤ به خێوده کات و زۆر له پیداوایستی یه کانی بنه رهتی له خۆراک و جل و بهرگ و شوینی نیشته جی بوون دابین ده کات.